

ΑΠΟΦΑΣΗ 462/VI/2009
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 23^η Σεπτεμβρίου 2009, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Μέλη: Ανδρέας Μαρκάκης

Ιωάννης Μπιτούνης

Βασίλειος Νικολετόπουλος

Δημήτριος Δανηλάτος

Δημήτριος Αυγητίδης, και

Φραγκίσκος Αρμάος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Νικολάου Τραυλού

Γραμματέας: Παναγιώτα Μούρκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά αυτών μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.), αν και προσκληθέντα δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της Προηγούμενης γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77, της απόκτησης από την εταιρία με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» μετοχών που αντιπροσωπεύουν το 35% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.», της οποίας μοναδικός μέτοχος είναι η εταιρία με την επωνυμία «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ».

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε ο Γενικός Εισηγητής Ιωάννης Μιχαήλ, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά τη γραπτή εισήγηση (αριθ. πρωτ. 6827/17.9.2009) της Υπηρεσίας και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση, τη μη απαγόρευση της από 3.08.2009 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, καθόσον δεν δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, στην οποία αφορά.

Διασκέφθηκε και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση της Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

I. Με το με ημ. αρ. πρωτ. 6012/03.08.2009 έγγραφο, γνωστοποιήθηκε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77, από τις εταιρίες «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής «ΕΤΕ») και «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (με διακριτικό τίτλο «ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ», εφεξής «ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ») το από 31.07.2009 Ιδιωτικό Συμφωνητικό, με το οποίο η ΕΤΕ πρόκειται να αποκτήσει μετοχές συνολικής αξίας 161.538,00 €, οι οποίες

αντιπροσωπεύουν το 35% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.» (εφεξής «ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε.»), της οποίας μοναδικός μέτοχος είναι η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ. Ειδικότερα, η ΕΤΕ αποκτά 53.846 κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., ονομαστικής αξίας 3,00€ εκάστης. Κατά τους όρους του σχετικού συμφωνητικού η συμμετοχή της ΕΤΕ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. θα πραγματοποιηθεί μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της τελευταίας, την οποία (αύξηση) η ΕΤΕ θα καλύψει εξ' ολοκλήρου, αναλαμβάνοντας τις μετοχές που θα εκδοθούν και θα της διατεθούν με τιμή διάθεσης στην ονομαστική αξία. Εντός μηνός από την ημερομηνία λήψης εγκριτικής απόφασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη σκοπούμενη συναλλαγή, θα συγκληθεί κατά την προβλεπόμενη στο Καταστατικό διαδικασία, έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρίας ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., στην οποία θα αποφασιστεί η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά το ποσό των 161.538,00 €, με καταβολή μετρητών και με την έκδοση 53.846 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας 3,00 € εκάστης, έτσι ώστε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να ανέλθει σε 461.538,00 € (300.000,00 € + 161.538,00 € = 461.538,00 €), διαιρούμενο σε 153.846 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 3,00 € εκάστης.

Μετά από την καταβολή του παραπάνω ποσού της αύξησης από την ΕΤΕ, η συμμετοχή των συμβαλλόμενων μερών στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., το οποίο θα ανέρχεται πλέον στο ποσό των 461.538,00 €, θα έχει ως εξής:

- Η ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ θα κατέχει μετοχές συνολικής αξίας 300.000,00 €, ήτοι 100.000 κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 3,00 € εκάστης και επομένως, θα συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. κατά ποσοστό 65%.
- Η ΕΤΕ θα κατέχει μετοχές συνολικής αξίας 161.538,00 €, ήτοι 53.846 κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 3,00 € εκάστης και επομένως, θα συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. κατά ποσοστό 35%.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 703/77, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Κατά δε την παρ. 3 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, «ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης και ιδίως από:

- α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,
- β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή τις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης».

Κατά συνέπεια, με το από 31.07.2009 Ιδιωτικό Συμφωνητικό, δημιουργείται συγκέντρωση κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων του νόμου. Δεδομένου, επίσης, ότι με τη γνωστοποιηθείσα συναλλαγή ιδρύεται κοινός έλεγχος στην εταιρία ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε, τυγχάνει εφαρμογής και το άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 703/77, κατά το οποίο, «Η δημιουργία

κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας, αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του παρόντος άρθρου. Στο μέτρο που η δημιουργία κοινής επιχείρησης έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 1. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη ιδίως: α) αν δύο ή περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις ασκούν, σε σημαντικό βαθμό, δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επόμενων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά, στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή και β) εάν ο συντονισμός, ο οποίος απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης, παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους».

Περαιτέρω κατά το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77: «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

Με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι κατά το έτος 2008, ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ παρ. 2 του ν. 703/77, ανήλθε στην παγκόσμια αγορά σε ποσό που υπερβαίνει τα 150.000.000 ευρώ (10.842.726.000 €), ο δε κύκλος εργασιών εκάστου των μερών στην εθνική αγορά υπερβαίνει τα 15.000.000 ευρώ και πιο συγκεκριμένα του Ομίλου της ΕΤΕ ανήλθε σε 5.056.158.000 ευρώ και του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. μοναδικού μετόχου κατά τα κατωτέρω, της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, ανήλθε σε 1.573.317.000 ευρώ.

Εξάλλου το σχετικό Ιδιωτικό Συμφωνητικό καταρτίστηκε στις 31.07.2009 και η σχετική γνωστοποίηση υποβλήθηκε εμπρόθεσμα στις 3.08.2009. Σημειωτέον ότι λόγω διαπιστωθεισών ελλείψεων η ΓΔΑ ζήτησε την παροχή στοιχείων σε συνέχεια δε τις υπ' αρ. πρωτ. 6355/26.8.2009 και 6362/26.8.2009 απαντητικές επιστολές των μερών, στις 2.9.2009 ζητήθηκαν απ' αυτά περαιτέρω στοιχεία τα οποία και προσκομίσθηκαν στις 4.9.2009 και στις 11.9.2009. Αντίστοιχα, επίσης, με την υποβολή της γνωστοποίησης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, κατατέθηκαν τα προβλεπόμενα από το νόμο (άρθρο 31 παρ. 1 ν. 703/77) παράβολα των 1.050 ευρώ από τις γνωστοποιούσες εταιρίες, ΕΤΕ και ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ (Διπλότυπα είσπραξης υπ' αριθμ. 9061/31.07.2009, Δ.Ο.Υ. Α' Αθηνών και 7727/30.07.2009 Δ.Ο.Υ. ΦΑΒΕ Αθηνών αντίστοιχα). Τέλος, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η υπό εξέταση συγκέντρωση δημοσιεύτηκε κατ' άρθρο 4β παρ. 6 του ν. 703/77 στο φύλλο 18482 (σελ. 34), της 4.08.2009, της καθημερινής οικονομικής εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ».

Κατά το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν. 703/77: «[...]απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στις

παραγράφους 2, 3 και 6 του άρθρου 4δ του νόμου», ενώ κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του ίδιου νόμου, «με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης». Εξάλλου, κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου « Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα

[α] η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών,

[β] ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας,

[γ] η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά,

[δ] η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους,

[ε] οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις,

[ζ] η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων,

[η] η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών,

[θ] τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών και

[ι] η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό».

Εν προκειμένου από τα εν γένει στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

1. Η ΕΤΕ, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού της, διενεργεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλες τις τραπεζικές, επενδυτικές και γενικότερα χρηματοπιστωτικές εργασίες που επιτρέπονται σε πιστωτικά ιδρύματα από την εκάστοτε ισχύουσα ελληνική, κοινοτική και αλλοδαπή νομοθεσία. Η μετοχική σύνθεση της ΕΤΕ, στις 4.8.2009, είχε σύμφωνα με τη γνωστοποίηση ως εξής: Νομικά και φυσικά πρόσωπα εξωτερικού (47,7%), Ιδιώτες επενδυτές εσωτερικού (27,3%), Ασφαλιστικά ταμεία (17,0%), Λοιπά σχετιζόμενα με το δημόσιο τομέα νομικά πρόσωπα (συμπ. Εκκλησίας της Ελλάδος) (7,7%), Ίδιες μετοχές ΕΤΕ (0,3%).

Κατά τη γνωστοποίηση, κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει κοινές μετοχές της ΕΤΕ, που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από αυτήν την κατηγορία μετοχών της Τράπεζας. Ως εκ τούτου, λόγω της μεγάλης διασποράς των μετοχών, δεν υπάρχει κύριος μέτοχος της Τράπεζας.

Η ΕΤΕ ηγείται ενός Ομίλου επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Οι εταιρίες που ανήκουν στον Όμιλο της ΕΤΕ και δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά αναφέρονται αναλυτικά κατωτέρω όπως επίσης, αναφέρεται το ποσοστό του μετοχικού της κεφαλαίου που ανήκει στην ΕΤΕ, το ποσοστό που ανήκει σε κάποια από τις λοιπές εταιρίες του Ομίλου, καθώς και το αντικείμενο δραστηριότητάς της:

1. Εθνική Π&Κ Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. με δραστηριότητα Χρηματιστηριακές / Επενδυτικές υπηρεσίες με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100,00%,

2. Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. με δραστηριότητα Διαχείριση Ενεργητικού Παθητικού με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100,00%
3. Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. με δραστηριότητα Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων με συμμετοχή στο κεφάλαιο της ΕΤΕ κατά 81,00%, της Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. κατά 17,1% και της NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης κατά 1,9%,
4. Εθνική Leasing Α.Ε. με δραστηριότητα Χρηματοδοτικές μισθώσεις με συμμετοχή στο κεφάλαιο της ΕΤΕ κατά 93,33% και της Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. κατά 6,67%,
5. Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε. με δραστηριότητα Οικονομοτεχνικές μελέτες/Υπηρεσίες Διαχ. Ακιν./Μίσθωση/ Εκμετάλλευση με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100,00%,
6. Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος με δραστηριότητα Ίδρυση - Κατασκευή - Εκμετάλλευση αποθηκευτικών εγκαταστάσεων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100,00%,
7. NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης με δραστηριότητα Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις με συμμετοχή στο κεφάλαιο της ΕΤΕ κατά 99,70%, της Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. κατά 0,3%.
8. Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) με δραστηριότητα Επιχειρηματικές συμμετοχές /Συμβουλευτικές υπηρεσίες με συμμετοχή στο κεφάλαιο της NBG Greek Fund Ltd κατά 100%,
9. Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» με δραστηριότητα Ασφαλιστικές υπηρεσίες με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
10. Audatex Ελλάς Α.Ε. με δραστηριότητα Ηλεκτρονικές Πραγματογνωμοσύνες ζημιών αυτοκινήτων με συμμετοχή στο κεφάλαιο της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»» κατά 70%,
11. National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε. με δραστηριότητα Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις αυτοκινήτων με συμμετοχή στο κεφάλαιο της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γεν. Ασφαλειών «Η Εθνική»» κατά 95%,
12. ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. με δραστηριότητα Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 85,35%.
13. Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. με δραστηριότητα Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
14. Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε. με δραστηριότητα Υπηρεσίες εκπαίδευσης με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
15. Ethnodata Α.Ε. με δραστηριότητα Μηχανογραφικές υπηρεσίες με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
16. ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε. με δραστηριότητα Εκμετάλλευση ακινήτων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
17. ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε. με δραστηριότητα Κτηματική εταιρία / Εκμετάλλευση ακιν. με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 99,91%,
18. Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ» με δραστηριότητα Τεχνική εταιρία/ Πωλήσεις ακινήτων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
19. ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε. με δραστηριότητα Εκμετάλλευση ακινήτων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,

20. Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε. με δραστηριότητα Εκμετάλλευση ακινήτων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 77,76%,
21. Ethnorplan Α.Ε. με δραστηριότητα Υπηρεσίες ανάπτυξης και υποστήριξης επιχ. συστημάτων με συμμετοχή στο κεφάλαιο της «Εθνodata Α.Ε.» κατά 100%,
22. Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε. με δραστηριότητα Εκμετάλλευση ακινήτων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%,
23. Εθνική Factors Α.Ε. με δραστηριότητα Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων με συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιό της 100%.

Όπως σημειώνεται στη γνωστοποίηση, από την πλευρά της ΕΤΕ, στη συγκέντρωση εμπλέκεται μόνο η ΕΤΕ Α.Ε. και καμία άλλη εταιρία του Ομίλου της. Επίσης, σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία, από τις εταιρίες του Ομίλου της ΕΤΕ καμία δεν δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο. Ειδικότερα, η εταιρία με την επωνυμία «Κτηματική Κατασκευαστική ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ Α.Ε.» ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών μελετητή και συμβούλου σε θέματα πολεοδομίας. Εκπονεί πολεοδομικές μελέτες και εποπτεύει την εκτέλεσή τους, για λογαριασμό του εκάστοτε φορέα-κυρίου του έργου, χωρίς όμως να είναι η ίδια κυρία του εκάστοτε έργου. Έχει ρόλο αμιγώς μελετητικό-συμβουλευτικό. Στο παρελθόν, προ 20 περίπου ετών, η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ ασχολήθηκε με κατασκευές, στο πλαίσιο αναμόρφωσης Ζωνών Ενεργού Πολεοδομίας, η οποία της είχε ανατεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο. Ήδη όμως από δεκαπενταετίας και κατόπιν νεώτερης σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο, σταμάτησε τη δραστηριότητά της αυτή και δεν εμπλέκεται πλέον σε κανένα στάδιο της κατασκευαστικής διαδικασίας.

Οι εταιρίες εκμετάλλευσης ακινήτων, επίσης, δεν εμπλέκονται στην κατασκευή ακινήτων. Δραστηριοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην εκμετάλλευση συγκεκριμένων ήδη υφισταμένων ακινήτων.

Τέλος, ούτε η εταιρία με την επωνυμία «Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος» δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο. Αντικείμενο της δραστηριότητάς της είναι η παροχή υπηρεσιών logistics, ήτοι η φύλαξη και η διαχείριση εμπορευμάτων τρίτων. Εξάλλου, οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην εκμετάλλευση και διαχείριση ακινήτων έχουν ως αντικείμενο τη νομική και οικονομική εκμετάλλευση και διαχείριση ακινήτων και όχι την τεχνική διαχείριση αυτών και συνεπώς δραστηριοποιούνται σε χωριστή σχετική αγορά από αυτήν της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε.

Ο παγκόσμιος και ο εθνικός κύκλος εργασιών της ΕΤΕ και του Ομίλου της, κατά τα έτη 2006, 2007 και 2008 έχουν ως εξής:

Για την ΕΤΕ: α) Εθνικός κύκλος εργασιών το 2006, 2.936.169.000€, το 2007, 3.842.041.000€ και το 2008, 3.958.979.000 και β) Παγκόσμιος κύκλος εργασιών το 2006, 3.266.978.000€ το 2007, 4.199.245.000€ και το 2008, 4.313.684.000€.

Για τον Όμιλο ΕΤΕ: α) Εθνικός κύκλος εργασιών το 2006, 3.436.127.000€, το 2007, 4.713.560.000€, το 2008, 5.056.158.000€ και β) Παγκόσμιος κύκλος εργασιών το 2006, 5.125.436.000€ το 2007, 7.960.033.000€ και το 2008, 8.929.685.000€.

2. Η ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ είναι τεχνική εταιρία και δραστηριοποιείται στην κατασκευή και λειτουργία τεχνικών έργων.

Μοναδικός μέτοχος της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ είναι η εταιρία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., ενώ η ίδια αποτελεί και το μοναδικό μέτοχο της εταιρίας ΑΚΤΩΡ FM.

Η ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της κατά τα έτη 2006, 2007 και 2008 ανήλθε σε 18.651.536 €, 28.567.000 € και 46.538.509 € αντίστοιχα.

Όπως προαναφέρθηκε, μοναδικός μέτοχος της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ είναι η εταιρία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., η οποία είναι εισηγμένη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι κύριοι μέτοχοι της εταιρίας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., έκαστος των οποίων συγκεντρώνει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της, είναι οι εξής: Λεωνίδας Μπόμπολας, με 24.412.023 μετοχές και 13,79% του μετοχικού της κεφαλαίου, ο οποίος σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, κατέχει επίσης έμμεσα ποσοστό 1,38% (μέσω της εταιρίας του ORANOM HOLDINGS LTD), Mitica Limited με 13.376.830 μετοχές και 7,56% του μετοχικού της κεφαλαίου, Αναστάσιος Καλλιτσάντσης με 9.050.200 μετοχές και 5,11% του μετοχικού της κεφαλαίου καθώς και Δημήτριος Καλλιτσάντσης με 9.005.100 μετοχές και 5,09% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία, οι κύριοι μέτοχοι της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., συμμετέχουν στη διοίκηση άλλων εταιριών (κυρίως του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.), οι οποίες δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς:

- Κατασκευών
- Παραχωρήσεων
- Ανάπτυξης γης και ακινήτων
- Αιολικών πάρκων
- Περιβάλλοντος
- Λατομείων και Μεταλλείων

Ωστόσο, όπως σημειώνεται στη γνωστοποίηση, κανένας εκ των κύριων μετόχων της εταιρίας δεν συμμετέχει σε άλλες επιχειρήσεις συναφούς αντικειμένου με την εν λόγω συγκέντρωση.

Ο παγκόσμιος και εθνικός κύκλος εργασιών του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., κατά τα έτη 2006, 2007 και 2008, έχει ως ακολούθως: α) Εθνικός κύκλος εργασιών το 2006, 657.903.000€ το 2007, 803.461.000 € το 2008, 1.573.317.000€ και β) Παγκόσμιος κύκλος εργασιών το 2006, 717.611.000€, το 2007, 914.678.000€, το 2008, 1.913.041.000€.

Σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, από την πλευρά της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, στη συγκέντρωση εμπλέκεται μόνο η ίδια και καμία άλλη εταιρία του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. Επιπλέον, από τον Όμιλο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., μόνο η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, μητρική της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., δραστηριοποιείται επίσης στη σχετική αγορά της υπό εξέταση συγκέντρωσης, σε διαφορετική όμως επιμέρους αγορά από την ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε.

3. Η εταιρία ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. δραστηριοποιείται στον κλάδο της συντήρησης και διαχείρισης κτιριακών εγκαταστάσεων, παρέχοντας όλες τις συναφείς υπηρεσίες στους κατόχους κτιριακών εγκαταστάσεων.

Όπως προαναφέρθηκε, η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., η οποία, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, δεν έχει τον έλεγχο άλλης επιχείρησης.

Η ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. δραστηριοποιείται μόνο στην ελληνική αγορά και ο κύκλος εργασιών της κατά το έτος 2008 (έτος σύστασής της) ανήλθε σε 470.469 €.

II. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

1. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης, για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επί μέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα.

Η ΕΤΕ διενεργεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλες τις τραπεζικές, επενδυτικές και γενικότερα χρηματοπιστωτικές εργασίες που επιτρέπονται σε πιστωτικά ιδρύματα από την εκάστοτε ισχύουσα ελληνική, κοινοτική και αλλοδαπή νομοθεσία, ενώ η ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ είναι τεχνική εταιρία και δραστηριοποιείται στην κατασκευή και λειτουργία τεχνικών έργων.

Η εταιρία ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., της οποίας τον κοινό έλεγχο αποκτούν οι εταιρίες ΕΤΕ και ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, δραστηριοποιείται στην αγορά της παροχής υπηρεσιών «facility services» σε επαγγελματικούς χώρους ή, αλλιώς, της παροχής υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτηρίων (βλ. υπ' αριθμ. 387/Υ/2008 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού). Συνεπώς, η εν λόγω αγορά αποτελεί, καταρχήν, τη σχετική αγορά προϊόντων, για τους σκοπούς της εξέτασης της υπό κρίση συγκέντρωσης.

Ως αγορά παροχής υπηρεσιών «facility services» σε επαγγελματικούς χώρους ορίζεται το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται από πλήθος εταιριών κάθε μορφής (ΑΕ, ΕΠΕ, προσωπικές) προς τρίτες εταιρίες, οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και πάσης φύσεως επαγγελματικούς χώρους, στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Στην αγορά αυτή δεν συμπεριλαμβάνονται οι προσφερόμενες υπηρεσίες σε κατοικίες.

Οι κυριότερες, επομένως, κατηγορίες προσφερόμενων υπηρεσιών είναι:

- Τεχνική διαχείριση και λειτουργία εγκαταστάσεων και υποδομών
- Καθαρισμός χώρων
- Φύλαξη κτηρίων
- Συντήρηση χώρων πρασίνου

Σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία, παρόλο που στον καταστατικό σκοπό της εταιρίας ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. περιλαμβάνονται όλες οι ανωτέρω υπηρεσίες, αυτή εστιάζει στρατηγικά στην παροχή υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και στην ενεργειακή διαχείριση κτιρίων, τομείς στους οποίους η πλειονότητα του ανταγωνισμού δεν έχει εξειδίκευση.

Επιπλέον, η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, μητρική της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. και μέλος του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., δραστηριοποιείται, επίσης, στην αγορά της παροχής υπηρεσιών «facility services» σε επαγγελματικούς χώρους, η δραστηριότητά της, όμως, αυτή αφορά κυρίως στην παροχή υπηρεσιών συντήρησης πρασίνου. Οι υπηρεσίες, μάλιστα, που παρείχε στο παρελθόν σε κτιριακές υποδομές η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ παρέχονται πλέον μόνο από την ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε.

Με βάση τα ανωτέρω, είναι αναγκαίο, για τους σκοπούς της εξέτασης της εν λόγω συγκέντρωσης, να διακριθούν δύο επιμέρους σχετικές αγορές, οι οποίες αφορούν: α) στην παροχή υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων και υποδομών, στην οποία δραστηριοποιείται η εταιρία ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. και β) στην παροχή υπηρεσιών συντήρησης χώρων πρασίνου, στην οποία δραστηριοποιείται η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ.

Όσον αφορά στις εταιρίες που ανήκουν στον Όμιλο της ΕΤΕ, όπως τονίζεται στη γνωστοποίηση, καμία από αυτές δεν δραστηριοποιείται στις ανωτέρω σχετικές αγορές.

2. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Με τον όρο «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται α) κάθε σχετική αγορά προϊόντος, στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά, στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος, σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

Όπως σημειώθηκε, στην επιμέρους σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων και υποδομών δραστηριοποιείται μόνο η ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε. Η αγορά αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί επηρεαζόμενη αγορά, λόγω του χαμηλού μεριδίου αγοράς της εν λόγω εταιρίας το οποίο όπως προέκυψε είναι ύψους 1,47% και το οποίο υπολείπεται του 15%, δηλαδή, του ορίου που τίθεται για το χαρακτηρισμό μιας αγοράς ως επηρεαζόμενης.

Όσον αφορά στη δεύτερη επιμέρους σχετική αγορά της υπό εξέταση συγκέντρωσης, αυτή της παροχής υπηρεσιών συντήρησης χώρων πρασίνου, όπου από τα εμπλεκόμενα μέρη δραστηριοποιείται μόνο η εταιρία ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, μητρική της ΑΚΤΩΡ FM Α.Ε., με μερίδιο αγοράς ύψους 25%. Ωστόσο, η σχετική αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επηρεαζόμενη από την υπό κρίση συγκέντρωση. Και τούτο γιατί, το εν λόγω μερίδιο (το οποίο ξεπερνά το όριο του 15%) δεν αποτελεί αποτέλεσμα της συνένωσης μεριδίων στο πλαίσιο της συγκέντρωσης, αλλά αποτελεί το μερίδιο αγοράς της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ στη συγκεκριμένη αγορά πριν από αυτήν.

3. ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Ως σχετική γεωγραφική αγορά, στο πλαίσιο της εξέτασης της γνωστοποιηθείσας πράξης, θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, η αγορά παροχής υπηρεσιών «facility services» σε επαγγελματικούς χώρους περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται από πλήθος εταιριών κάθε μορφής (ΑΕ, ΕΠΕ, προσωπικές) προς τρίτες εταιρίες, στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας (σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. 387/Υ/2008 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού).

4. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Με βάση το περιορισμένο συνολικό μερίδιο αγοράς της ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ, το οποίο κατά τ' ανωτέρω ανέρχεται σε 1,47% στην επιμέρους σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών τεχνικής διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων και υποδομών, όπου δραστηριοποιείται

μόνο αυτή και με βάση το γεγονός ότι το υψηλό μερίδιο αγοράς (25%) της εταιρίας ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ στην επιμέρους σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών συντήρησης χώρων πρασίνου ότι μεταβάλλεται ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, αλλά αποτελεί το μερίδιό της στη συγκεκριμένη επιμέρους σχετική αγορά, πριν από τη συγκέντρωση, η γνωστοποιούμενη πράξη δεν μεταβάλλει τα ισχύοντα δεδομένα και δεν αναμένεται να επιδράσει στο βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς και στις δύο επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά. Επομένως πρέπει να επιτραπεί η γνωστοποιούμενη συγκέντρωση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια επιτρέπει την κατ' άρθρο 4β του ν. 703/77 γνωστοποιηθείσα την 11-8-2009 (αριθ. ημ. πρωτ. 6012) συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση από την εταιρία με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» μετοχών που αντιπροσωπεύουν το 35% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.», της οποίας μοναδικός μέτοχος είναι η εταιρία με την επωνυμία «ΤΟΜΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ», δεδομένου ότι δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **23^η Σεπτεμβρίου 2009**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β'1890/29.12.2006).

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Ανδρέας Μαρκάκης

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Κυριτσάκης

Η Γραμματέας

Παναγιώτα Μούρκου